

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jiří Dvořák: Vývoj vzájemného vztahu punkové a skinheadské subkultury od 80. let 20. století do současnosti na území Jablonecka a Liberecka (historicko-antropologická sonda). Praha 2006, 62 s. + přílohy.

Jiří Dvořák si jako téma své bakalářské práce zvolil vcelku dosud opomíjený a v mnohém diskutabilní fenomén, totiž „vztah“ punkové a skinheadské subkultury. Toto téma velmi obratně specifikoval a rozhodl se je sledovat ve vybrané české lokalitě (Jablonecko a Liberecko – výběr je podmíněn osobní znalostí prostředí) v posledních zhruba 25 letech.

Pro vlastní výzkum použil techniku polostrukturovaných rozhovorů (na s. 2 v metodologické části uvádí, že do jisté míry rezignoval na kladení „*předem jasně formulovaných*“ otázek „*přesně podle plánu*“ – tato charakteristika by však odpovídala spíše strukturovanému rozhovoru; rozhovor polostrukturovaný předpokládá spíše přípravu tématických celků než konkrétních otázek). Analýzu vlastních provedených rozhovorů pak doplnil o informace získané z pramenů písemné povahy – v práci však postrádám přesnější popis práce s těmito prameny a zejména zmínku o využití vybraných textů hudebních skupin, na něž autor odkazuje v závěru práce (s. 58) a které též uvádí v příloze VII.5, aniž by upřesnil způsob jejich výběru. Výběrovou strategii ostatně autor neupřesňuje ani u samotného vzorku respondentů (snowball sampling), nicméně vzorek samotný dobře popisuje a obhájí i jeho nedostatečnou reprezentativitu.

Vlastní práci autor člení do tří oddílů. Kapitola *Vznik a vývoj skinheadské a punkové subkultury* je výsledkem zdařilé kompilace dostupné literatury k tématu, jejíž stručnou reflexi autor neopomněl uvést v úvodní části, a obsahuje též *Exkurs: problém identity (interpretace vybraných textů Dicka Hedbige)*. Včlenění exkursu (s. 19-20) právě do této, spíše přehledové, kapitoly považuji za mírně matoucí; volila bych spíše zvláštní oddíl věnovaný charakteristice ústředních termínů (pojem *subkultura* autor vysvětluje na s. 11, další užívané termíny vysvětluje pouze v poznámkách).

Dále autor pokračuje *Analýzou získaných informací* (s- 25-41), přesněji řečeno analýzou samotných rozhovorů, a *Interpretací získaných informací* (s. 42-57), kde jednak uvádí popis existence a koexistence sledovaných subkultur v daném regionu, a dále se, ovšem už nikoli na základě vlastního výzkumu, ale spíše, jak ale přiznává, „*vlastních zkušeností*“ (s. 55, pozn. 229) věnuje specifickým fenoménům, které s tématem jeho vlastního výzkumu úzce souvisejí. Popisuje tedy specifickou subkulturu „skunx“ a pokouší se vyvrátit představy o uniformnosti sledovaných subkultur.

V závěru pak Dvořák vcelku obratně shrnuje výsledky svého výzkumu a naznačuje další možnosti jeho rozšíření. Škoda, že se v závěru více nevrátil k práci s odbornou literaturou a rezignoval třeba na úvahu o hranicích pojmu subkultura.

V celkovém hodnocení však práci Jiřího Dvořáka považuji za velmi zdařilou (výše uvedené výtky jsou v kontextu práce spíše drobnostmi), znovu zdůrazňuji originální volbu tématu a jeho zpracování z mnoha hledisek. Práce je velmi kvalitní také z formálního hlediska (členění, práce s poznámkovým aparátem, kultivovaný jazyk atp.) a jako přínosné hodnotím také zařazení příloh – jednak přepisů samotných rozhovorů, a dále obrazových a písemných materiálů ilustrujících samotné téma výzkumu.

Bakalářskou práci Jiřího Dvořáka doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako výbornou, cca 45 body.

Praha, 6. září 2006

Hedvika Novotná